

ՏԱՍԵՐՈՒԹՅԱՆ
ԹԻՒՆ 2.

Ա Մ Ս Ա Գ Ի Ր

ՎԵՏՊՈՒՄ 28
1875.

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲՍՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՏՕՆ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՍՐԲՈՅ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ

ԵՒ

ՀԱՆԴԷՍ ԺԱՌԱՆԳԱԻՌՈՒՑ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

ՍՐԲՈՅ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ Նահատակութեան Տօնն եկեղեցական փաստաւորութեամբ կատարուելէն զինի՛ կատարուեցաւ արդարեւ զպրոցական հանգէս Ժառանգաւորաց Վարժարանի Սրբոց Աթոռոյս : Սոյն հանդիսին ներկայ էին Ս. Ա. Կառնի Միաբաններէն և Ա. Կառնիներէն զատ նաեւ քաղաքացի Աղբալիք եւ Վսեմ, Բզէճին Ալի Պէյ : Աշակերտաց հայերէն, տաճկերէն եւ գաղղիարէն ծառայողութիւններէն զինի՛ Վսեմ, Բզէճին իւր

գահունակութիւնն յայտնելով՝ համար ստա առեւնախօսութեամբ յորդորկարգաց ուսումնասիրութեան, և արդար Վ. Պատրիարքն Յամաննէն Բարեխնամ՝ Տէրութեան իւր հրատարակաց շնորհած կրթութեան և յառաջադիմութեան արտօնութիւններն բացատրելով, օրհնեց Աղբը, Տէրութիւնն, ուսուցիչներն ու ուսանողներն և այսպէս վայելութեամբ կերեցաւ հանդէսն :

Արժան կը համարվիք հրատարակել Սիօնի միջոցութե՛ վսեմ Բզէճի

տոնենախօսութիւնն (հայերէն թարգմանութեամբ հանդերձ) զոր յետ հանդիսին ՚ի գիր առնելով զըրկած էր Ս. Պատրիարքին և թէ՛ աշակերտաց խօ-

Ուրում ու մէարիֆին գատր ու շերէֆինէ՛ տերէճէ ալի վէ գըլմէթլի օլտըղնը՝ հէր մէղհէպտէ պուլունան իւլէմաի էսլաֆ փէք չքք քիթասլէր թէէլիֆի իլէ պէյան ու թաֆսիլ իթմիշ օլտուգլարրնտան, պուներ խպաթ իչլուն զիյատէ սէօղ սէօլէմէյէ հաճէթ կէօրիւլէմէզ : Ատարը սապըգա վէ զէմանըմըղտա կէօրտիւկիւմիզ ահ վալը վաղըհա տէլլալէթլյէ սապիթ օլուր, քի ինսանլէրի տիւննա վէ աիւրէթտէ թարիպի ֆէվղ ու սաաիտէ թէ իյսալ իտէն անձագ էնվարը ուլում վէ քէմալ իմիշ, իշտէ սուներարը թահաիլտէ լաղըմ օլան էսպապըն էն պաշուլարը տէ՛ միւսաատէի զէման վէ էմքեան օլուպ՝ զէման իսէ համո օլուն վէլիլի նիյմէթ պիմիննէթիմիզ Փատիշահըմըղ էֆէնտիմիղին զէմանը առալէթնիշանը միւլլէքեանէլերի տիր, քի զիյրի ճէնահը սալթանաթը սէնլիլէրիտտէ պուլունան քեաֆֆէի միլէլ վէ ագվամ հիշ պիրի պիրինտէն ֆարգը ոլմայարագ իգմալը ֆէզայիլի ինսանլիէ եօլունտա պուենձա միւսաէտաթ վէ ինայաթը ճէլիլի շահանէլերինէ մաղհար վէ միւսթաղըագ օլմագտա տըր, էմքեան աէտլիմիզ տախի հէր միլլէթին միւսախո օլտուղուհալի, եանի բուէսայի միլլէթին էֆրատ հագգընտա սարֆը մէսայի վէ հիմէմաթը օլուպ, իշտէ Բէտէրինիզ մագամընտա պուլունան Բաթրիգ էֆէնտի հաղլէթլէրի տախի պու եօլտա պիղգաթ վէ բուէսաա ճանիպինտէն պիլ վասըթա սարֆը մէսայիլի միւթէվալլիյէ իթմէքտէ օլտուղնը

սեցած ճառերէն մին, յորում Սրբոց Վարդանանց նահատակութեան Վսեմ նշանակութիւնն բացատրուած է :

Ուսմանց և գիտութեանց յարգն ու կարեւորութիւնը որ աստիճանի բարձր եւ մեծագնի լինելն՝ իւրաքանչիւր ազգաց նախնի գրադէաներն անհամար գրքերով ընդարձակօրէն բացատրած են, ուստի այս կէտը երկարօրէն բացատրելու հարկ չը կայ : Անցեալ եւ ներկայ ժամանակիս շրջումներն եւ ժողովրդային վիճակն յայտնի ցոյց կուտայ, որ մարդոց թէ՛ այս աշխարհիս և թէ՛ հանդերձեալին մէջ փրկութեան եւ երջանկութեան հասնելու միակ միջոցն գիտութեան լցարն եւ կատարելութիւնն է, որոնք ձեռք բերելու համար կարեւոր միջոցներուն գլխաւորներն են Ժամանակին ազգո-իւնը և Յեռնկասո-իւնը : Ժամանակին ազատութեան նկատմամբ, Փառք Արարչին, որ այնպիսի Բարեխնամ Կայսեր օրով կ'ապրինք, որոց թագաւորութիւնն արգարատիրութիւն է : Եւ նորա Բարձր հովանւոյն ներքեւ գտնուած ամենազգ և ազլինք կը վայելեն անխտիր անչափ ազատութիւն եւ առանձնաշնորհութիւն, որ մարդկային կատարելութեան շարժառիթներն են : Իսկ ձեռնհասութիւնը իւրաքանչիւր ազգաց նպաստաւոր վիճակէն եւ նոյա մեծամեծաց ջանքէն ու աշխատութեանէն կախումն ունի, և ահա ներկայ քննութեան հանդէսն մեծ ապացոյց է այն յարատեւ ձգանց և խնամոց, զորս Ս. Պատրիարքն, Ձեր Բարեխնամ Հայրն ուղղակի, և Աղգին մեծամեծներն անուղղակի՛ զոհած են և կը զոհեն, որոց արգիւնքը որ է Ձեր յառաջագիմութիւնն այսօր սոյն հան-

պուր կիւնքի իմթիհանրնըդտտ տխտէի
 մէմնունիյէթլէ կէօրտիւկիմիզ անվա-
 լը թէրագգըյաթընըզէ սասիթ օլ-
 մուշ տըր : Արթըգ պոււնտան սօնրա
 տախի սիդէ լաղըմ օլան սայու զայ-
 րէթատ : Գուսուր իթմէյէրէք իգմալը
 թահսիլ իզէ՝ Տէօլլէթ վէ Միլլէթ նա-
 զարընտա մէմնունս վէ մէրդուպ օլմագ
 Ֆէզայիլինի իքթիսապ իթմէլիսինիզ :

գիսիս մէջ դոհունակութեան աչօք
 տեսայ :

Ուրեմն, ս' աշակերտք, դուք եւս
 կը պարտաւորիք այսուհետեւ յարա-
 տեւ աշխատասիրութեամբ ձեռք բե-
 րել ձեր կոշման վերաբերեալ ուս-
 մանքները և կատարելութիւնը, ու-
 րոնցմով կարողանայք օգտակար հան-
 գիսանալ Տէրութեան և Ազգին :

ԱՌԱՔԵԼԱՇՆՈՐՀ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐ ԵՒ ՄԵԾԱՐՈՅ
 ՀԱՆԴԻՍԱԿԱՆՔ

Ազգի մը կամ ժողովրդեան մը
 անյեալ ժամանակի պատմական կեան-
 քը փրկաւէտ և օգտակար հայելի մ'է,
 ուր ներկայ սերունդը մի առ մի կը
 տեսնէ ինչպէս իւր շքեղ փառաց պան-
 ծալի գեղանկարն, նոյնպէս իւր նսեմ
 աւուրց տխուր յիշատակութիւնը .
 ինչպէս Հայրենեաց պաշտպան և նորա
 պայծառութեան ջանախնդիր անմահ
 սատարներն, նոյնպէս նորա փառքը
 նսեմայնող ազգադրութիւն մատնիչ
 ներք : Այս նկատմամբ երբ մարդկա-
 յին ազգի տարեգրութիւնը թղթա-
 տենք մեր աեսութենէն պիտի անյնին
 խումբ մի հրէշական ուրուականներու
 սեւագիւմ ստուերներ, որք ստիւումն և
 համանգամայն զայրոյթ կը պատճա-
 ռեն մեզ, եւ հատընտիր քաջաց ահ-
 նախտիլ լուսերեւոյթներ, որք մեր
 միտքն ու հոգին անպատու մ'հիաց-
 մամբ կը լցուցանեն : Ահա գոռոզ և
 ամբարտաւան Քսերքսէս մի, որ մե-
 ծութեան և փառաց բարձր կատա-
 րէն մահ, գերութիւն և աւերած կը
 սպառնայ բովանդակ Յունաստանի,
 յանցս Թերմոփիլէայ քաջն Լեւոնի-
 դասէ կրած կոտորածէն յետոյ մի ըզ-
 կնի միւսոյ Ելլագայի գաշակը մէջ

ի հող կը ծածկէ իւր անթիւ տիեզե-
 րաստան բանակներն, և ինքն կոր ՚ի
 գլուխ, քամակաբեկ, մաղապուր կը
 զերծանի իրեն սպառնացող դժնդակ
 մահէն : Ահա գիւլյաղնատիպ Գուլ-
 էլմս մը, որ իւր լայնալիճ աղեղամբ
 անգութ Վրիպերի սրտին երակը խը-
 զելով՝ կը խորտակէ բռնութեան այն
 ամենածանր լուծը, որոյ տակ կը հե-
 ծէր տառապագին թշուառն Հելուե-
 տիա : Բայց ինչմէ օտար ազգաց պատ-
 մական կեանքի մէջ թարթափինք, մի-
 թէ քաջորդուոյ անուամբ պարծենա-
 լու, մեր ներկայ կենաց զեղծումները
 բառնալու և մեզ յուսալիր ու փայլուն
 ապագայ մը պատրաստելու համար
 չունինք մեզ օրինակ քանի քանի Ալ-
 նի և Հայրենեաց նուիրական սեղանի
 վերայ ՚ի զհ՛ ձեռններուող քաջ նահա-
 տակներ և դիւցազուններ : Թողունք
 ներկայն, թռչինք, սլանանք յետախա-
 զաց ընթացիւք ասկից չորեքտասան
 դար յառաջ, պատկերացնենք մեր ե-
 րեւակայութեան առջեւ Հայաստանի
 հինգերորդ դարու ժողովրդական կենաց
 չքնաղ պատկերն : Ի՞նչ պիտի տես-
 նեմք անդ, միթէ աշխարհակալ հօրը
 պետութիւն մի, որ ՚ի յադուրդ իւր